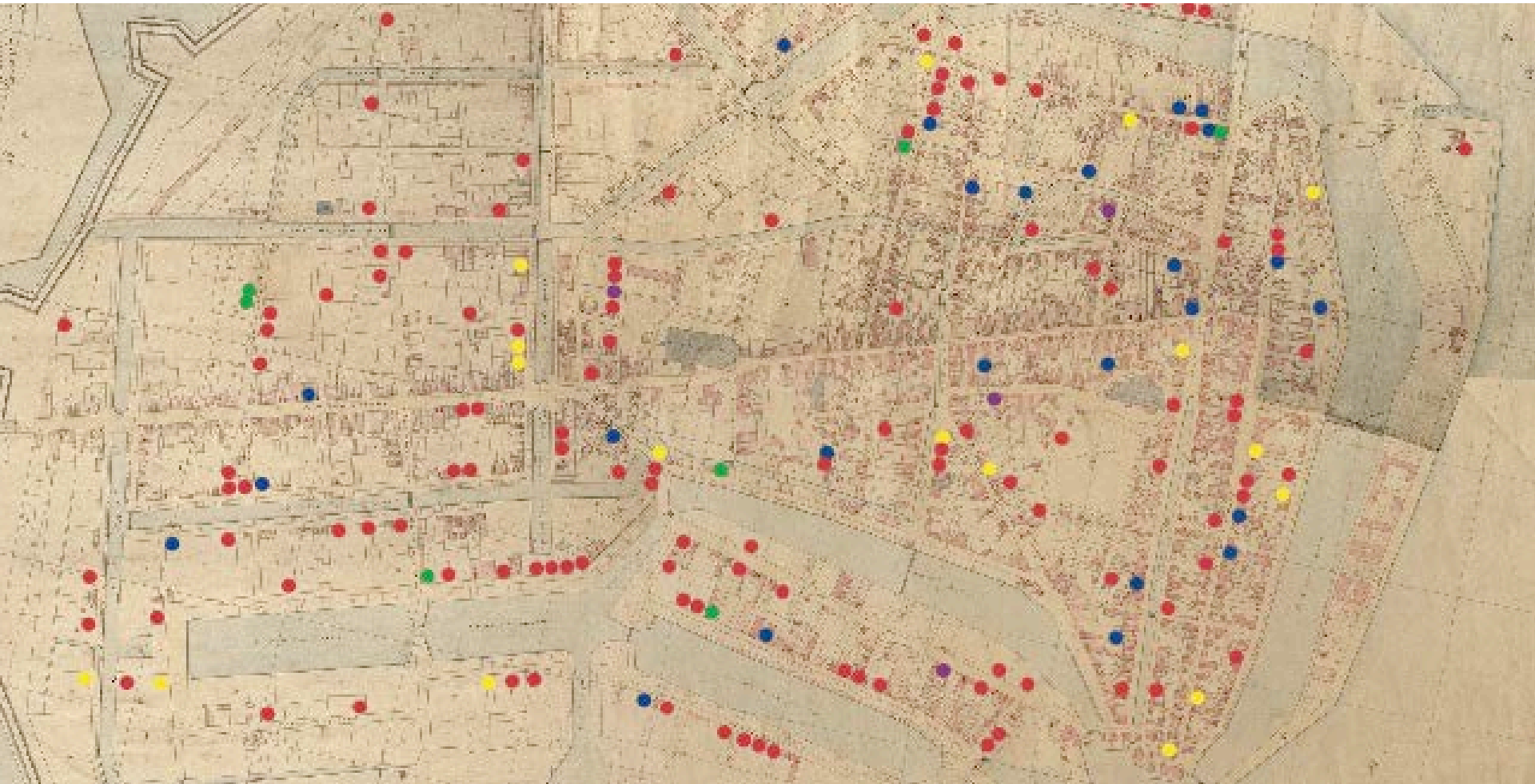

‘Daar het amoveren van gebouwen in deze dagen zo algemeen is’

Het stedelijk beleid inzake krimp in Hoorn en Enkhuizen in de lange 18de eeuw

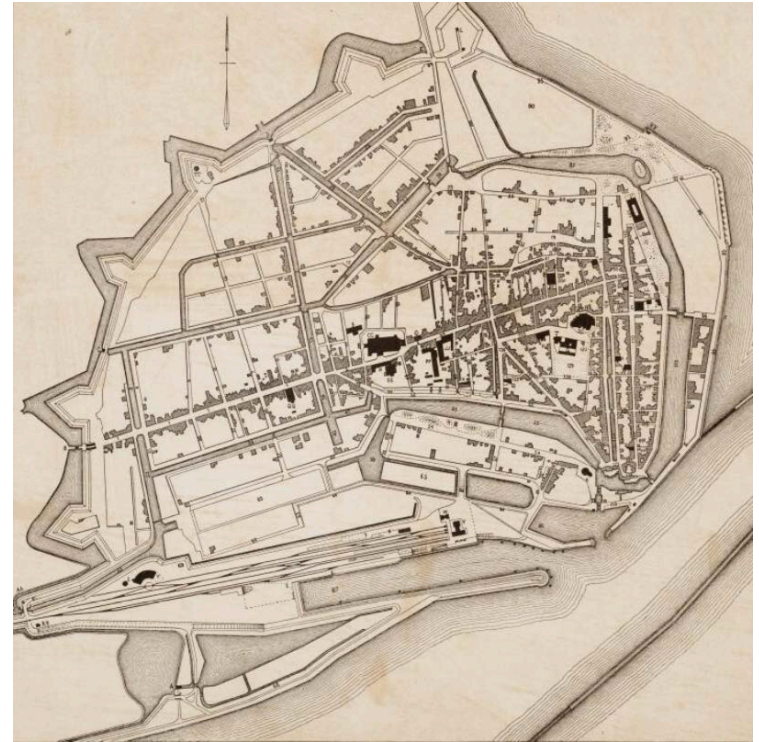

Henry Havard, 1873:

‘Als Hoorn op een bejaarde vrouw lijkt, van wie de vermagerde bekoorlijkheden te veel ruimte hebben, wat dan te zeggen van Enkhuizen, dat zichzelf heeft overleefd? De stille straten zijn te breed voor de schaarse voorbijgangers en hele wijken zijn verdwenen.’

Casestudie: Hoorn en Enkhuizen

Enkhuizen

1649

1885

Bevolgingskrimp

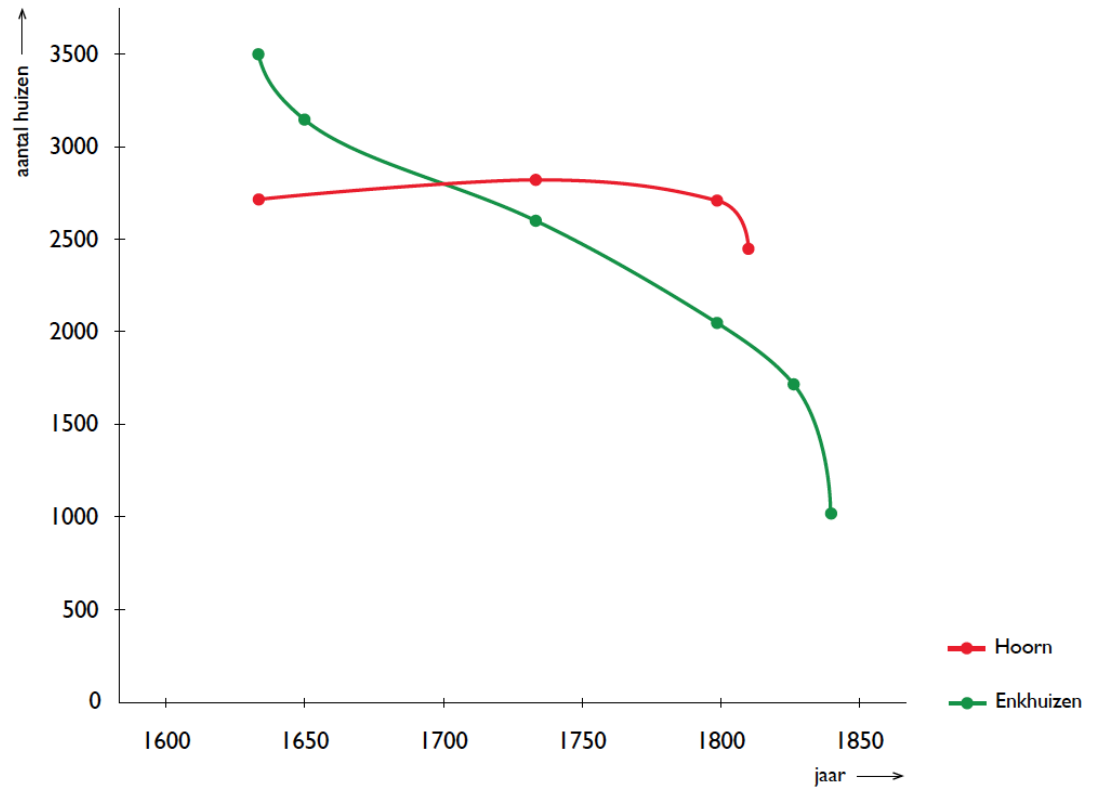
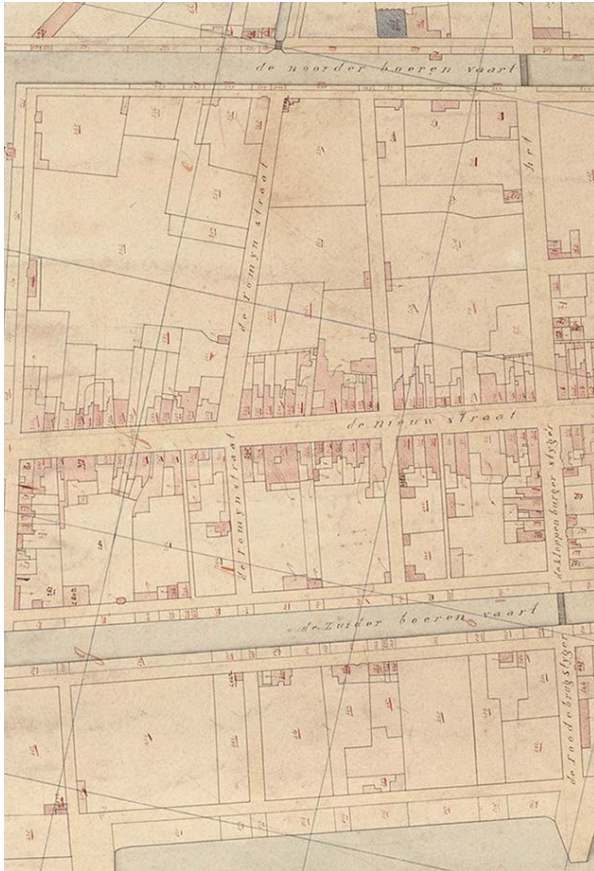
Hoorn 1622-1812: 40 %

14.139 - 7.418 inwoners

Enkhuizen 1622-1840: 76%

20.967 - 4.988 inwoners

'Slooperij-storm'

Het aantal huizen in Hoorn en Enkhuizen tussen 1600 en 1850

Methodiek

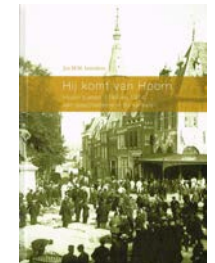
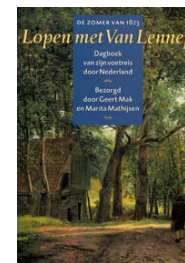
1. Kaartvergelijking

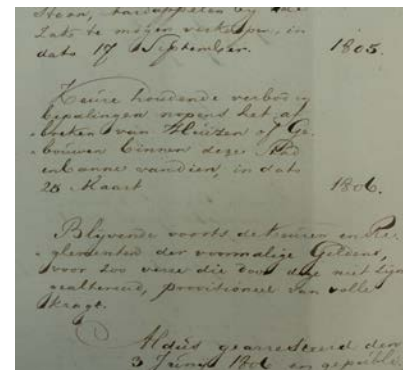
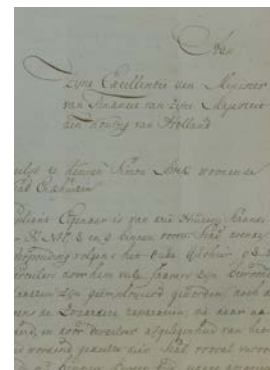
1649

1832

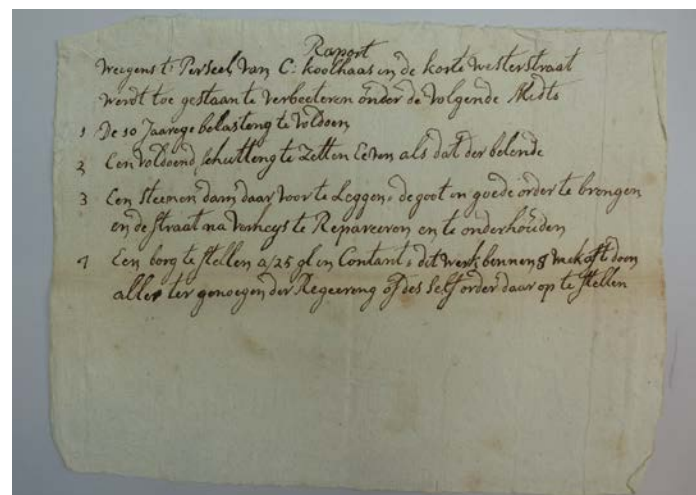
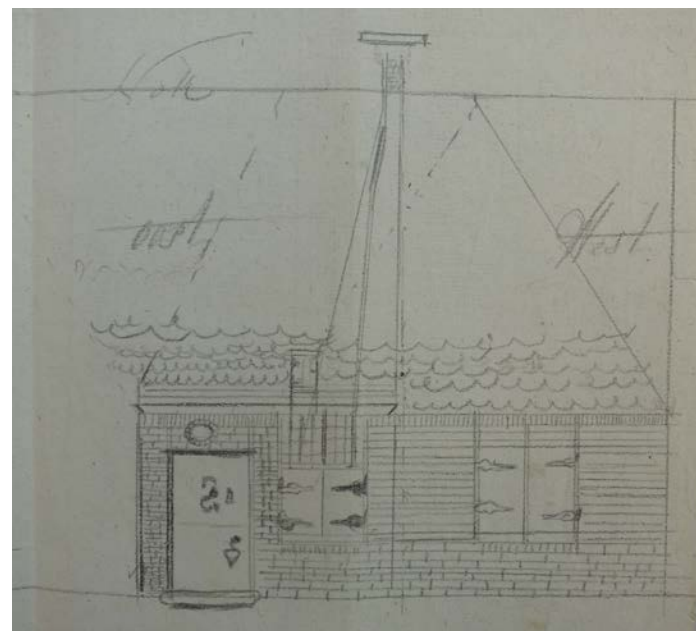
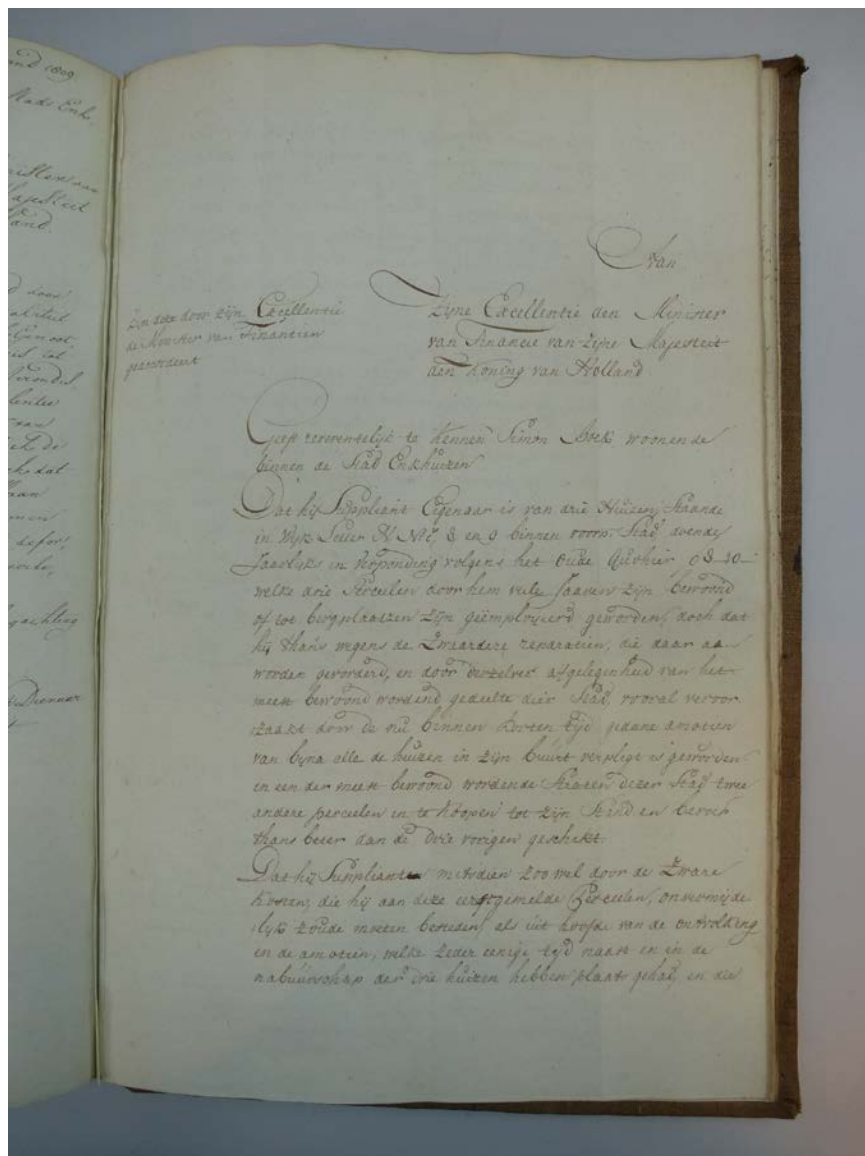
2. Literatuuronderzoek

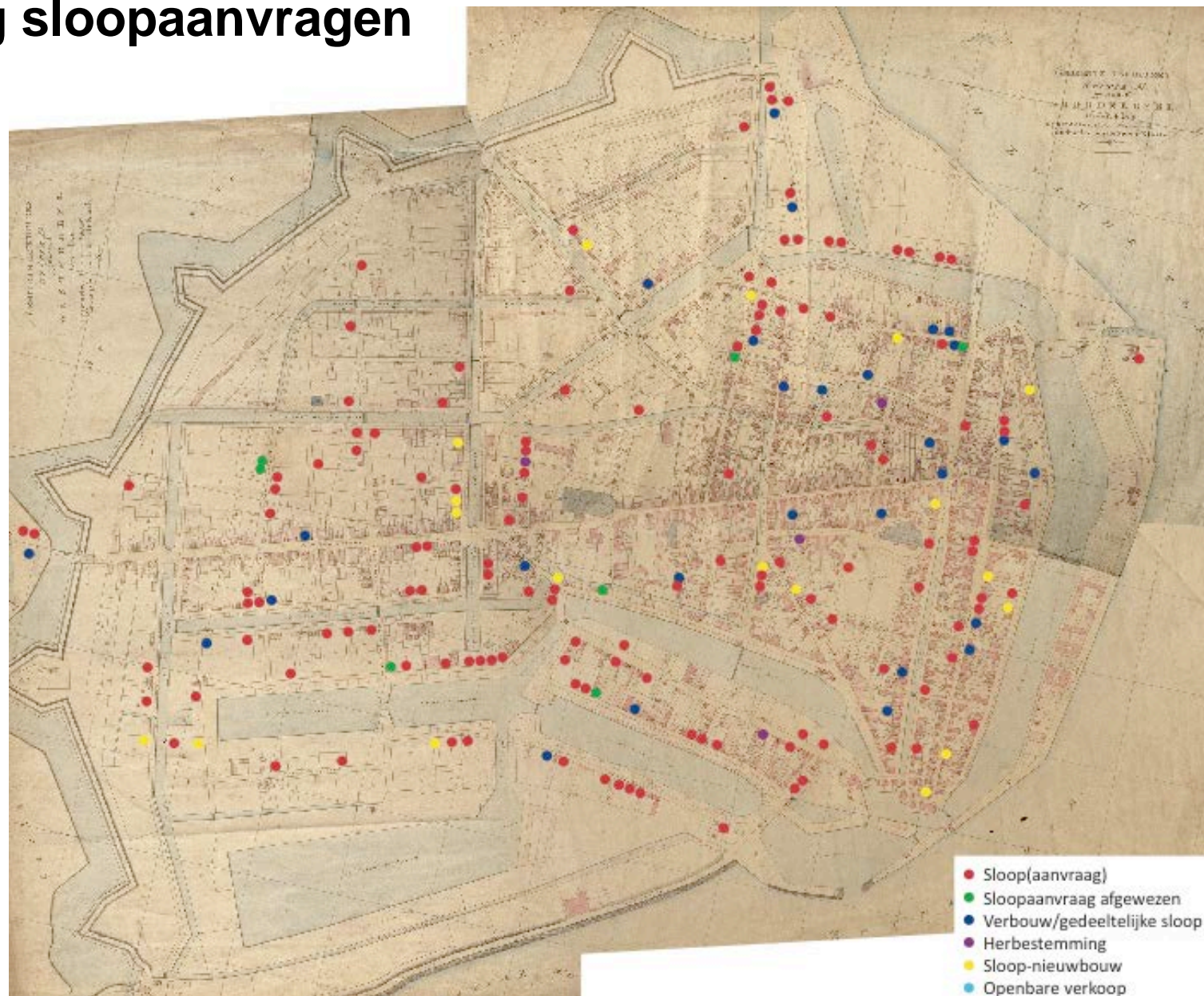
3. Archiefonderzoek

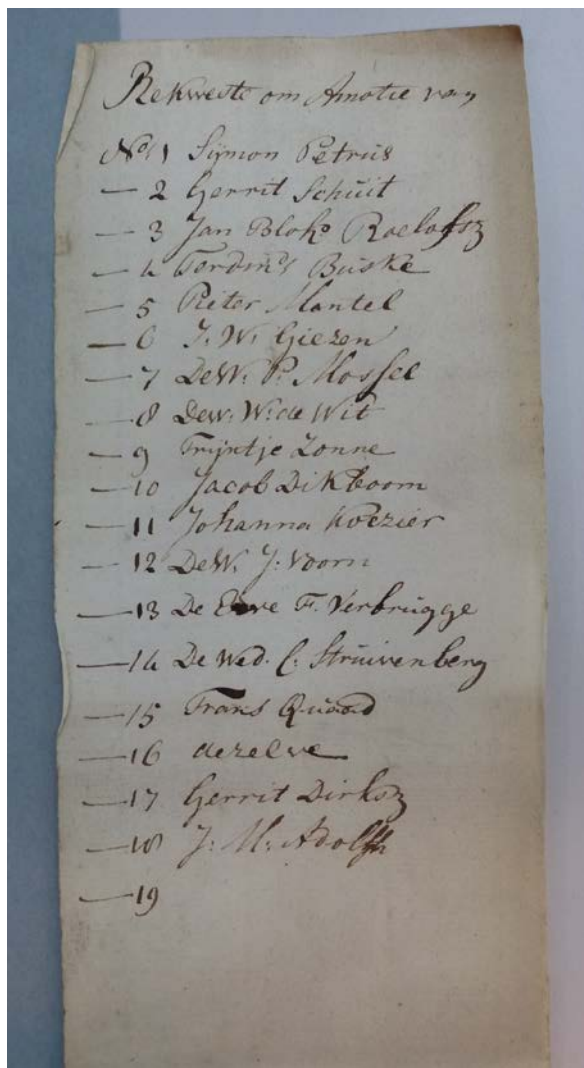
1795-1813: ruim 350 verbouw- en sloopaanvragen en keuren en verordeningen

Spreiding sloopaanvragen

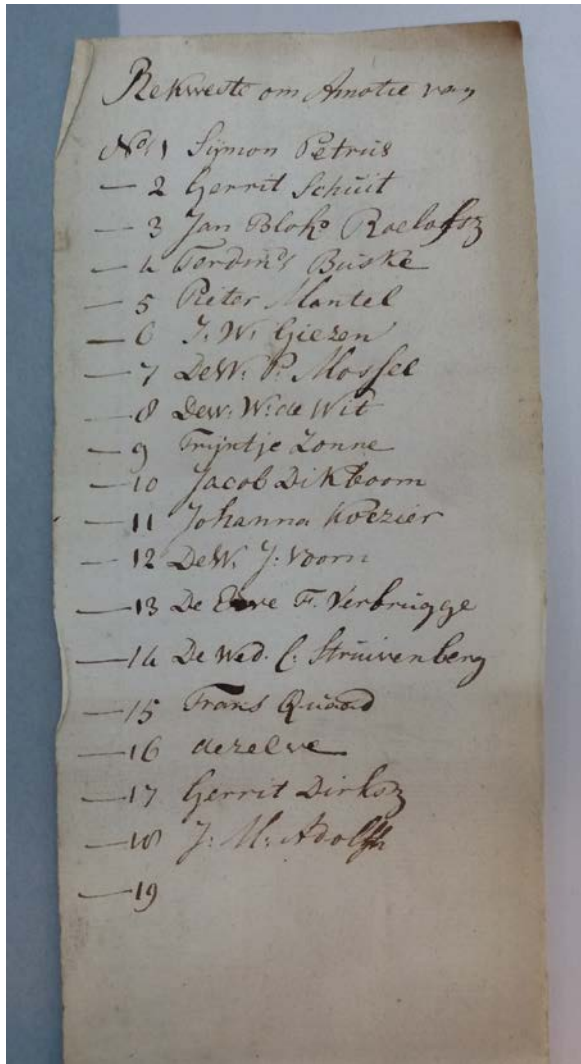
Resultaten archiefonderzoek

Nadrukkelijk beleid om de afbraak te reguleren

- Keuren en waarschuwingen
- Voorwaarden verbonden aan sloopvergunning

Resultaten archiefonderzoek

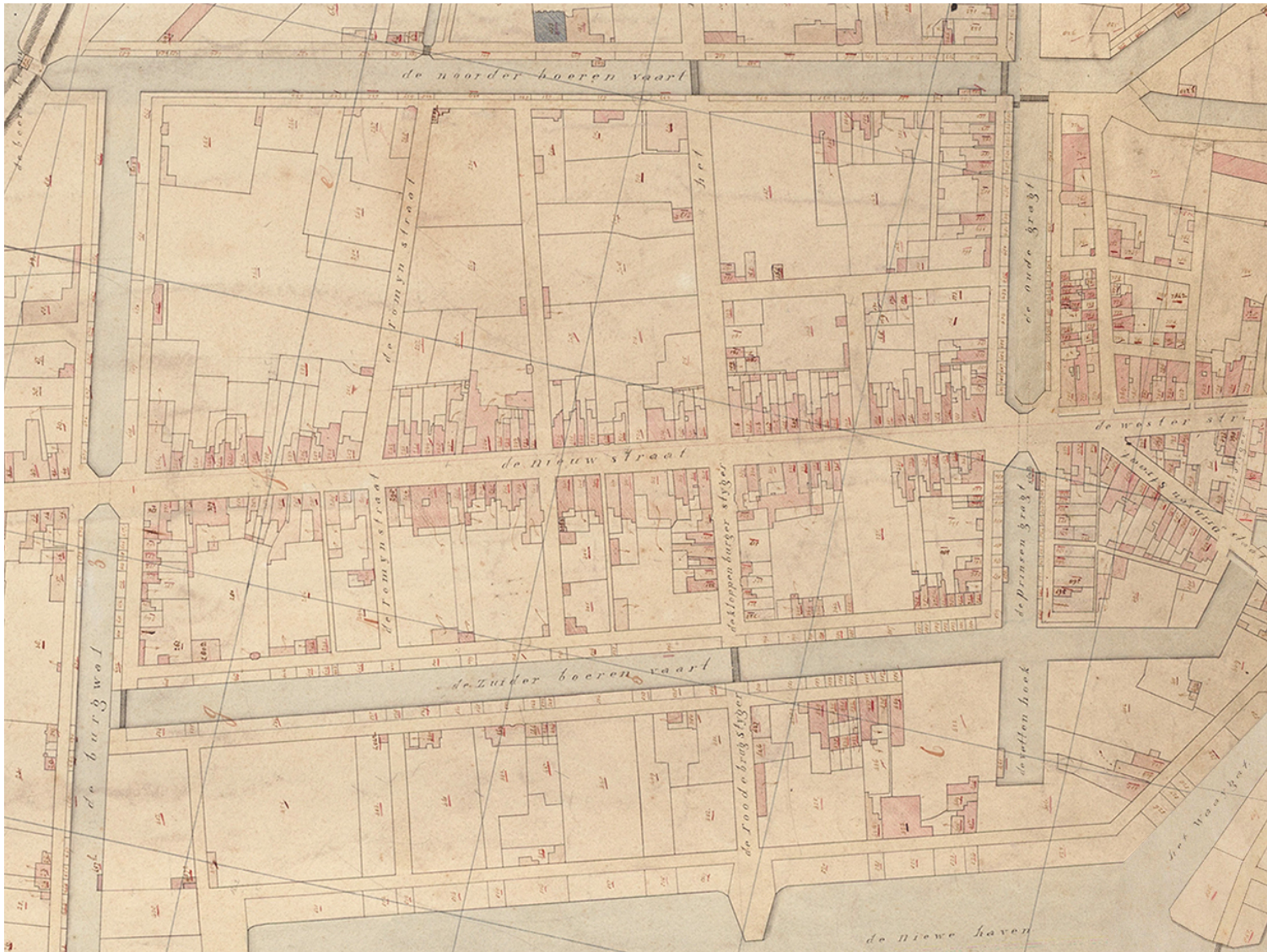
Nadrukkelijk beleid om de afbraak te reguleren

- Keuren en waarschuwingen
- Voorwaarden verbonden aan sloopvergunning

Drie hoofddoelen:

1. Het voorkomen van 'ontciering' van de stad
2. Behoud van de veiligheid van buurpanden en waterkeringen
3. Behoud van belastinginkomsten op onroerend goed (verponding)

1. 'Ontciering': locatiespecifiek beleid

Enkhuizen, 1832

2. Veiligheid: behoud buurpanden en waterkeringen

Rapport
wegens t: Perseel van C: Koolhaas in de korte Westersstraat
werdt toe gestaan te verbeteren onder de volgende Medts

- 1 De 10 Jaarege belasting te voldoen
- 2 Een voldoende schutting te zetten even als dat der belende
- 3 Een steenen dam daar voor te leggen, de goot in goede order te brengen en de straat na verheys te repareren en te onderhouden
- 4 Een borg te stellen a/25 gl in Contant, dit werk binnen 8 week of te doen alles ter genoegen der Regeering of des self order daar op te stellen

2. Veiligheid: behoud buurpanden en waterkeringen

3. Financieel: behoud belastinginkomsten

4° Dat alvorens met den afbraak eenig
begin te maaken, de Supplianten Zullen Zijn
Verplicht, alle agterstallige Verpondingen Zoo Goddij-
"nair als Extra-Ordinair, mitsgaders de Verdere
Stad. Lasten daarop Geheeven, tot Den Jaare 1806
inclusive te volvoen: en wijders gehouden Zijn,
de ledige Gronden aan dezen Stadt te cedereen,
waarvoor deselve Zullen worden Ontheeven, van
de Land en Stad. Verpondingen en lasten waar
mede deselve Zijn beswaard. — Onder welke laatste

LODEWIJK NAPOLEON, door
de gratie Gods en de constitutie des koning-
rijks, KONING VAN HOLLAND, *Comte de France*

Het wergevend ligchaam goedgekeurd hebbende
de voordragt door Ons deswegens gedaan;

Hebben Wij besloten en besluiten:

Art. 1.

Wordt gearresteerd de navolgende

*WET op de sloofing of amotie van
gebouwen in het koninkrijk.*

§ 1.

Geene sloofing of amotie van eenig gebouw, onder welken
naam ook, binnen eene stad of andere plaats gelegen, of daar-
van een onmiddellijk gedeelte uitmakende, zal van nu af aan
mogen geschieden, vóór en aler daartoe van den burgemeester
of het plaatselijk bestuur der gemeente, waaronder zoodanig
gebouw behoort, expres consent zal zijn bekomen; wor-
dende aan de plaatselijke besturen respectievelijk het toestaan of
weigeren van zoodanig consent, naar bevind van zaken, en
zoo als zij met het algemeen belang hunner gemeenten meest
ooreenkomstig zullen vinden, bij deze overzetter; behou-
dens niettemin den weg van dolentien voor hun, welke zich
met de uitspraak van het plaatselijk bestuur mogten bezwaard
oordeelen.

§ 2.

Ieder eigenaar van een dergelijk gebouw, van een zoodanig
consent voorzien, zal, zonder eenige verdere permissie te be-
hoeven, mits alvorens voldaan het bende aan het bepaalde hier-
na bij § 4, de sloofing of amotie mogen effectueeren.

§ 3.

Alle gebouwen, woningen en buitenplaatsen, onder welken
naam ook, welke niet, zoo als voor, binnen eene stad of
plaats zijn gelegen, en daarvan geen onmiddellijk gedeelte uit-
maken, zullen van nu af aan door de eigenaren, zonder eenig

consent te behoeven, kunnen worden geamoveerd; mits inge-
lijks alvorens aan het bepaalde bij § 4 voldaan hebbende.

§ 4.

Alvorens tot eenige amotie, in welke der voormelde geval-
len ook, te mogen overgaan, zal door den geen diede afbrak
of sloofing wensch te doen, ingevolge het vastgestelde bij art. 15
der ordonnantie op het middel der verponding, van den 25sten
van looumaand 1807, moeten worden gepresteerd de daarbij
gerequireerde cautie, ten genooge van den ontvanger, of be-
taling van de verponding gedurende de resterende juten van
het loopende verpondings-tijdperk; terwijl ook even zeer
door denzelfden over dat tijdvak zal moeten worden gesteld
genoegzame cautie, ten genooge van het plaatselijk bestuur, voor
de voldoening van de plaatselijke additionele stuiuers op het
middel der verponding; ten ware hij mogte verkiezen om die
betalingen dadelijk vóór de amotie in eens te doen; in welk
geval het additioneel zal worden berekend op den voet, vol-
gens welken die perceptie op dat oogenblik geschiedt.

Art. 2.

Het tegenwoordig besluit zal worden gepubliceerd
en in het bulletin der wetten geïnfereerd.

Art. 3.

Onze ministers van financiën, van binnenland-
sche zaken en van justitie en politie zijn belast met
de uitvoering van het tegenwoordig besluit.

Gegeven in ons koninklijk paleis te Amsterdam,
den 12^{den} van grasmaand van het jaar 1810, en
van onze regering het vijfde.

LODEWIJK.

De minister van justitie
en politie,

ALEX. VAN HOOGENPOTH TOT ARDY.

TER KONINKLIJKE DRUKKERIJ, 1810.

Opschalen naar nationaal beleid

- 1808: Lodewijk Napoleon
- 1810: Lodewijk Napoleon
- 1814: Willem I

2° Dat de Supplicanten, de Puin van de
opgenoemde Afbraaken koomende, geheel en al
Londes enige ~~Reserve~~ Reserve Lijmoeten ~~worden~~
gegeven ten profijte Dezer Stadt: en ten dien
einde Verplicht Lijjn, deselve Puin te laaten
brengen Voot op de Straat. —

Voorwaarde afbraak Hoorn

Vergelijking Hoorn – Enkhuizen

- Hoorn restrictief: puin 'ten profijte van de stad'
- Regelgeving Enkhuizen bood meer ruimte voor sloop
- Verschil in omvang en tempo afbraak mogelijk te verklaren vanuit beleid

Wijkverordening
2006-2011

Wijkverordening
2006-2011

